

Изх. № 593/20.09.2021

До Галина Дреновска
директор
Дирекция „Висше
образование“
Министерство на
образованието и науката

Относно: Становище на Фондация “Заедно в час” по Оперативен план за изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021-2030 година

Уважаема г-жо Дреновска,

Фондация “Заедно в час” поздравява Министерството на образованието и науката с предложението Оперативен план за изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021-2030 година. Приветстваме акцента върху модернизирани учебни планове и програми и утвърждаване на компетентностния подход като приоритетен във висшето образование. Над десетгодишния опит на “Заедно в час” в сферата на подготовката на нови учители показва, че тези промени са ключов фактор за добрата теоретична основа на студентите по педагогическите специалности. Засилването на обучението по съвременни дигитални технологии също ще допринесе за повишаването на важни умения на бъдещите педагози, особено необходими в моментната обстановка на честа нужда от преминаване в обучение в електронна среда.

Използваме възможността да отправим и две препоръки, които биха повишили значително положителния ефект от предложените в настоящия Оперативен план дейности.

1. Промени в практическата подготовка, особено за студентите от педагогически специалности

Засилването на практическата подготовка на студентите е застъпено в Оперативния план от гледна точка на връзка с нуждите на пазара на труда и включване на специалисти от практиката в обучението на студентите. Това несъмнено са важни предпоставки за добрата подготовка на бъдещите специалисти, които ще навлязат на пазара на труда. От гледна точка на студентите в педагогическите специалности обаче има нужда от още прецизиране на условията за педагогическите практики, така че бъдещите студенти да бъдат по-стабилно подготвени когато влязат в училищата. Определянето на допълнителни изисквания към практическата

подготовка на новите учители е част и от препоръките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за подобряване на образователната система в България.

От опита на “Заедно в час” следните промени биха оказали положителен ефект за подготовката на студентите в педагогическите специалности:

- въвеждане на единни критерии (еднакъв брой часове на наблюдения и преподаване) в профилите, специализациите и квалификациите за придобиване на учителска правоспособност във всички университети;
- повече часове за хоспитиране на студентите педагози, които да започват още във втори-трети курс, а не едва на финала на университетската подготовка, и да се провеждат в разнообразни базови училища, съответстващи на нуждите на бъдещите преподаватели;
- включване още от началото на университетската подготовка на часове, в които студентите анализират реални ситуации от класни стаи, записани на видео, и обръщат внимание на методите на преподаване и тяхната ефективност, на процедурите и правилата в класните стаи, на динамиката на урока и класа;
- фокус върху компетентностите и актуализиране на заплащането на базовите учители, от които зависи да развият уменията на новите си колеги и да изискват повече от тях;
- ефективен контрол на качеството на практическата подготовка.

2. Увеличаване на единния разходен стандарт

Приветстваме предвиденото в Оперативния план разработване на устойчив механизъм за финансиране на висшето образование, който намалява зависимостта на субсидията на държавните висши училища от броя отпаднали студенти в хода на обучението. Заедно с това смятаме, че има нужда от увеличаване на единния разходен стандарт, така че да се гарантира качествена подготовка на бъдещите специалисти. Особено наложително е по-доброто обезпечаване на практическата подготовка в част от професионалните направления. Увеличението би следвало да върви и с повишен контрол на качеството на теоретичната и практическа подготовка на студентите.

Оставаме на разположение за последващи разговори. Ще очакваме да се свържете с нас при нужда от допълнителна информация във връзка с направените предложения.

С уважение: Траян Траянов
Изпълнителен директор
Фондация “Заедно в час”